

KONCERTNI ATELJE

DRUŠTVO SLOVENSКИH SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

TADEJ KENIG – klarinet

PROGRAM

Bojana Šaljić Podešva, Luciano Berio,
Robert Scott Thompson, Nina Šenk, Steve Reich

Četrtek, 1. decembra 2011 ob 19.30

Slovenska filharmonija, dvorana Slavka Osterca,
Kongresni trg 10, Ljubljana

Vstop prost - vljudno vabljeni!

WWW.DSS.SI

PROGRAM

Bojana ŠALJIĆ PODEŠVA

*HIGHWAY TO DADAAB**

Luciano BERIO

SEQUENZA IXa

Robert SCOTT THOMPSON

PASSAGE

Nina ŠENK

*PUSHING FORWARD**

Steve REICH

NEW YORK COUNTERPOINT

(Tape: Tadej Kenig)

2

KONCERTNI ATELJEJE

DANZA

Allegro (♩ = 120 ca)

* *krstna izvedba*

Tadej KENIG

Tadej Kenig, solo klarinetist orkestra SNG Opere in baleta v Ljubljani in docent na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani. Diplomiral

je v razredu profesorja Slavka Goričarja na Akademiji za glasbo v Ljubljani ter končal podiplomski študij, Solistendiplom, na »Hochschule für Musik der Stadt Basel« v razredu Françoisa Bende. Je prejemnik več prvih nagrad tako domačih kot tujih tekmovanj. Je absolutni zmagovalec mednarodnega tekmovanja »Marco Fiorindo« v Torinu v Italiji v kategoriji »selezione clarinetto solista«. Nastopa doma in v tujini (Avstriji, Italiji, Nemčiji, Franciji, Švici, Veliki Britaniji, na Hrvaškem, v Srbiji, Indiji, Braziliji, ...) kot solistični in komorni glasbenik ter z orkestri: Slovensko filharmonijo, Simfoničnim orkestrom mesta Basel in Komornim orkestrom iz Bratislave, SNG Opere in baletom Ljubljana, Ansamblom Cantus in z dirigenti, kot so Marko Letonja, Stefan Sanderling, Othmar Maga, Loris Voltolini, Berislav Šipuš, ... Je član Pihalnega kvinteta ARTvento. Sodeluje na pomembnih mednarodnih festivalih sodobne glasbe Biennale Zagreb, Electromediaworks Athens, S.O.U.N.D Scotland, ... z velikimi solisti in skladatelji, kot so Felix Renggli, Sergio Azzollini, Heinz Holliger, Richard Craig, Roberto Fabbriciani, Rohan de Saram, Krzysztof Penderecki, Jürg Henneberger, Jürg Wyttenbach, Adam Scott Neal, Robert Scott Thompson, Pete Stoller, ... Diskografija: »Dialogue de l'ombre double« (2007, Cantus d.o.o., Zagreb HDS), »Molly Brallaghan, Quintet Artvento and friends« (2008, Whoopee Records, Nemčija), »Vivid Air« (2010, Aucourant Records, ZDA), »Alojz Ajdič: Skladbe za klarinet« (2010, KD ADRIARS, Si). Predaval je na akademijah za glasbo v Ljubljani, Berlinu (UDK, Nemčija), Baslu (Musikakademie der Stadt Basel, Švica), Luganu (Conservatorio della Svizzera Italiana, Švica), Univerzi v Aberdeenu, v Centru izvrstnosti Varaždin, Areni International Pula.

Bojana ŠALJIĆ PODEŠVA (1978)

Bojana Šaljić Podešva je zaključila študij kompozicije na Akademiji za glasbo v Ljubljani in študij elektroakustične kompozicije na Dunaju.

Temeljno izrazno sredstvo skladateljice je elektroakustična glasba, s čimer zajema tako fiksno izdelane dvoali večkanalne kompozicije kot tudi »real-time« obdelavo instrumentalno – vokalnega zvoka ali zvočne instalacije. Svoja dela predstavlja na pomembnih mednarodnih festivalih elektroakustične glasbe (Synthèse, IREM Rostrum, Guarnerius). Za svoje delo je bila večkrat nagrajena na slovenskih in mednarodnih skladateljskih natečajih; tako za koncertna dela (npr. Gustav Mahler Kompositionen Preis, 32. Mednarodno tekmovanje elektroakustične glasbe v Bourgesu (FRA)), kot tudi za glasbo za film in gledališče (npr. Vesna za glasbo iz filma Otroci s Petrička). Več na www.bojanasaljic.si.

HIGHWAY TO DADAAB

Svet danes:

Japonska: 19.000 žrtev potresa in cunamija

Grčija: 14.000 ljudi je v vsakem trenutku v obtoku trgovine z belimi sužnji

Slovenija: Vsaka 5. pretepena, vsaka 7. posiljena

Indija: 12.600.000 otrok je prisiljenih delati za preživetje

Afriški rog: 13.300.000 ljudi na pragu smrti zaradi podhranjenosti, med že umrlimi je 30.000 otrok mlajših od 5 let

In tako naprej!

Dojemanje števil je vsekakor psihološki fenomen. Fasađa, za katero skrijemo resnične ljudi, vsakega s svojo zgodbo. In večje kot so številke, prej otopimo, kajti prešibka je človekova duša za sočustvovanje z vsem trpljenjem.

Včasih je bilo manj ljudi in domet informacij ožje lokaliziran, torej tudi manjše zavedanje ekstremnih dogodkov. Toda živim danes; in kot za Prešernovega popotnika v puščavi so tudi zame spoznanja boleča, a nepovratna. Zato se želim soočiti z njimi, želim okusiti, kako globoko se lahko potopim v sočutje, ne da bi klonila pod težo podoživetih stisk. Želim najti način, kako osmisliti sobivanje s toliko trpljenja na planetu. Želim preseči občutek nemoči in odkriti svoj način pomoči. Naslov se nanaša na množične migracije ljudi iz afriškega roga v begunsko taborišče Dadaab, ki leži na kenijski strani kenijsko – somalske meje, ter na druge stiske ljudi na tem območju, ki so posledica vojne in suše. Skladba je nekoliko programska, pri čemer prevzema klarinet vlogo tistega, ki se sooča, objokuje in išče odgovore, skozi različne situacije neprijazne puščave.

Luciano BERIO (1925-2003)

Vodilni italjanski skladatelj glasbene avantgarde je študiral na Milanškem konzervatoriju pri Paribieniju in Ghediniju, leta 1951 pa je odšel na tečaj v Tanglewood v ZDA, kjer

se je pri Dallapiccoli seznanil s serializmom. V Darmstadtu se je spoznal z Boulezom, Stockhausnom, Ligetyem in Kagelom. Zanimal se je za elektronsko glasbo in ustanovil elektronski studio v Milanu z Brunom Maderno. Leta 1960 se je v Tanglewood vrnil kot predavatelj, nato pa je učil v Oaklandu in kasneje na Julliard School v New Yorku. Ko je leta 1968 predstavil svojo *Sinfonia*, je postal slaven. Deloval je v IRCAM-u v Parizu in elektronskem studiu Tempo reale v Firencah. Pogosto je dirigiral in prejel mnogo pomembnih nagrad. Med leti 1994–2000 je predaval na Harvardu. Umrli je v Rimu leta 2003. Njegov bogat opus vsebuje pomemben sklop virtuoznih solističnih skladb – Sekvenc, med katerimi je nekatere tudi orkestriral pod naslovom *Chemins*.

Prevod Peter Šavli

SEQUENZA IXa

Sequenza IXa je bila prvotno komponirana za klarinet in elektroniko, a istega leta (1980) nastane tudi ta, končna verzija za klarinet solo (*Sequenza IXb* je Beriova transkripcija za alt saksofon iz leta 1981). V tem času je Berio končeval svoje delo v IRCAMU, kjer se je posamično ukvarjal s problemi transformacij in med odnosov s področja inštrumentalnega in vokalnega timbra. V tej skladbi so naglašeni vokalnost klarineta, njegov velik razpon in visoki tehnično-izvedbeni dometi. »Sequenza IXa razlaga in razkriva (problematiko) odnosa simetrije in odstopanj znotraj dolge melodije.« (Berio)

Sistematičnost punktirane ritmične figure in veliki intervalski razponi oblikujejo dinamiko prvega dela skladbe, potem se postopno zbirajo okoli enega tona kot točke razrešitve, čemur lahko rečemo inštrumentalne vokalize.

Prevod iz hrvaščine Dodi Komanov

Robert SCOTT THOMPSON (1959)

Robert Scott Thompson je skladatelj inštrumentalne in elektroakustične glasbe. Piše dela raznolikih oblik od komornih in orkestralnih skladb, pa do virtuoznih skladb za soliste in elektroakustične glasbe. Za svoje delo je prejel številne nagrade in priznanja. Deluje kot profesor glasbe in kompozicije ter vodi tečaje tehnologije glasbe na *Georgia State University*. Posnetke njegovih del lahko najdemo pri založbah kot so EMF Media, Neuma, Drimala, ...

PASSAGE

Passage je tretje delo za klarinet in elektroakustiko, ki ga je skladatelj napisal za Gerryja Erranteja. Kot ostali dve deli - *Canto de Las Sombras* in *The Widening Gyre*, se živi klarinet stopi s teksturami elektroakustične komponente, vseeno pa nedvoumno deluje kot solist, ker je njegov zvok le minimalno elektronsko obdelan.

Glasbeni koncept skladbe izhaja iz želje po komponiranju ambientalne glasbe (kjer zvoki in teksture izražajo rahločutno vraščanje v harmonsko vsebino), medtem, ko skladatelja zanima tudi elektronska obdelava zvoka in transformacijska obdelava zvoka avantgardne elektroakustične glasbe. Skladatelj je želel ustvariti skladbo na vrhuncu avantgardnega občutenja, podobnega svojemu projektu *Delicate balance*, skladbo z neposrednim izrazom melodičnih materialov v jasno začrtanih harmonskih območjih. Tako se klarinet previdno pomeša v teksturo zvoka, medtem ko poudarja in olepšuje harmonske vsebine v celotni skladbi.

V elektroakustični komponenti se pojavljajo razni izvori zvoka, a začuda brez zvokov klarineta. Uporabljena so razna tolkala: bambusovi kraguljčki, gongi, tam-tam, zvoki glasu in »najdeni« zvoki iz okolja. V skladbi je izpostavljena pesem slavca, v zaključnem odseku pa je elektronsko obdelana do metalnega sijaja. Skladba vsebuje tudi čisto sintetične zvoke, ki simulirajo grom, veter in dež. Scott Thompson je skladbo posvetil svoji materi Margaret, ki je celo življenje podpirala umetnost in na stara leta vneto občudovala modernistično glasbo.

Prevod Peter Šavli

Nina ŠENK (1982)

Po končanem študiju kompozicije in glasbene teorije na Akademiji za glasbo v razredu prof. Pavla Mihelčiča je nadaljevala podiplomski študij kompozicije na Hochschule für Musik Carl Maria von Weber v Dresdnu pod mentorstvom prof. Lotharja Voigtländerja. Leta 2008 je zaključila mojstrski študij na Hochschule für Theater und Musik v Münchnu v razredu prof. Matthiasa Pintscherja. V času študija je dobila več nagrad. Za pomembna umetniška dela ji je rektor Univerze v Ljubljani leta 2010 podelil priznanje na področju glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti ter arhitekture. Njene skladbe so bile izvedene na več mednarodnih

festivalih. Sodelovala je z različnimi orkestri in ansambli. V sezonah 2008/2009 in 2009/2010 je Nina Šenk bila »composer in residence« orkestra Staatstheater Cottbus v Nemčiji. Trenutno živi in deluje kot svobodna umetnica med Nemčijo in Slovenijo.

PUSHING FORWARD

Pushing forward (*Potiskati naprej*) je nekakšen sinonim za sedanje življenje, kjer je redko kaj »pri miru«, vedno sledimo potrebi, da nekaj počnemo, da hočemo več, več, več, ... Skladba prikazuje neprekinjeno iskanje, s tem pa tudi nemir, ki ga občutimo, ko se za trenutek ustavimo.

Steve REICH (1936)

Njegova glasba je vplivala na skladatelje po celem svetu. Poleg Johna Adamsa in Philipa Glassa je vodilni predstavnik in pionir minimalizma. Njegova glasba sloni na enakomernem pulzu, ponavljajočih vzorcih in enostavnih kanonih. Kombinira teksture kinetičnih ritmov in zapeljivih instrumentalnih barv. Uporablja tudi harmonije starih glasbenih kultur in jazza. Preučeval je gamelan, afriško tolkalno kulturo na univerzi v Gani in tradicionalno petje hebrejskih spisov. Skladatelj je z leti rasel v širitvi harmonije in instrumentacije. Leta 2007 je prejel Pulitzerjevo nagrado za Dvojni sekstet. Njegovo glasbo so izvajali vodilni svetovni orkestri in ansambli: New York in Los Angeles filharmoniki, simfonični orkestri Londona, San Francisca, Bostona in simfonični orkester BBC, London Sinfonietta, Kronos kvartet, Ensemble Modern in Ensemble Intercontemporain. Veliko znanih koreografov je ustvarjalo na njegovo glasbo.

Prevod Peter Šavli

NEW YORK COUNTERPOINT

Steve Reich je *New York Counterpoint* skomponiral poleti leta 1988. Skladba je idejno nadaljevanje *Vermont*

Counterpoint-a in uporablja kompozicijske postopke drugih prejšnjih skladb. Otvoritveno pulziranje izvira iz Glasbe za 18 glasbenikov (1982). Prepleteni melodični vzorci izhajajo iz skladb *Piano Phase* in *Violin phase* (1967). Harmonska obravnava vzorcev in njihove hitre spremembe spominjajo na Sekstet iz leta 1985. *New York Counterpoint* je iz hitrega, počasnega in hitrega stavka, ki se igrajo brez pavze. Taktovski načini so 3/2, 6/4 in 12/8. Skladatelj se poigrava z dvojnimi dojemanjem teh metrumov, kajti slišimo lahko tri skupine štirih not, ali pa štiri skupine treh not. S spreminjanjem položajev akcentov spreminja dojemanje iste skupine not.

Prevod Peter Šavli

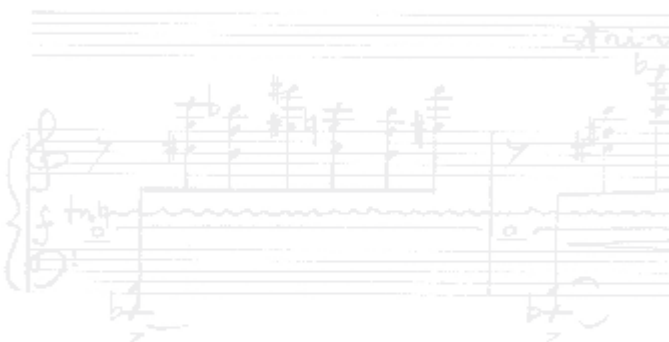
Vse parte klarinetov in bas klarinetov posnel in obdelal Tadej Kenig, november 2011

NOCOJŠNJI VEČER SO OMOGOČILI

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije

Mestna občina Ljubljana

Slovenska filharmonija

NAPOVEDUJEMO

KONCERTNI ATELJE
DRUŠTVO SLOVENSkih SKLADATELJEV
SOCIETY OF SLOVENE COMPOSERS

Janez PODLESEK – *violina*
Jan SEVER – *klavir*

PROGRAM

Jani Golob, Nenad Firšt, Uroš Krek,
Jaka Pucihar, Karol Szymanowski

Torek, 28. februarja 2012, ob 19.30

Slovenska filharmonija, dvorana Slavka Osterca,
Kongresni trg 10, Ljubljana

INFORMACIJE

Društvo slovenskih skladateljev
Trg francoske revolucije 6/1, Ljubljana
Telefon: 01/241 56 64, 041/562 144
Elektronska pošta: koncert@dss.si
www.dss.si